

Foto Karantanija Cinemas

GOLA RESNICA JE, DA RESNICE NI – Vojko Anzeljc, Artur Štern, Jasmina Ržen in (sedanji poslanec) Franci Kek; avtorji dokumentarca so hkrati igralci, ki igrajo sami sebe, Kek in Rženova pa imata še dodatne igralske obveznosti.

OCENA Film

Trnek v medijski mlaki

PETER KOLŠEK

Gola resnica
scenarij Franci Kek in Vojko Anzeljc
režija Vojko Anzeljc
produkcija Mangart

»Komični dokumentarec«, za kar se ta film dveh avtorjev po pravici ima, je zasičen z različnimi sporočili, eno od pomembnejših pa je prav to, da je svet onesnažen z nepotrebnimi (no, odvečnimi) informacijami. Ta paradoks, ko film, ne da bi hotel, med vrsticami »kritizira« tudi samega sebe, svoje neustavljivo naletavanje semantičnega drobiža, ni posledica pomanjkljivega premisleka, ampak nujna strukturna lastnost izdelka, ki naskakuje medijsko manipulacijo. Pravzaprav globoko, kar fiziološko utemeljeno logiko, po kateri ta manipulacija deluje. Povejmo takoj, poglavitna vrednost Gole resnice je v tem, da manipuliranje prikazuje v živo, in to na različnih socialnih nivojih, hkrati pa teoretično in praktično.

Kar zadeva »teoretičen« okvir, je film nekoliko naporen. Udaril je silen diskurz o možganih, ki da so ustvarjeni tako, da se vanje vtiskavajo ne forme zavesti, ampak forme senzacij (kako antikantovsko!), kar pomeni, da nam pred posiljevanjem medijev že v biološkem smislu ni pomoči. Seveda se na koncu izkaže, da je tudi ta »ruska teorija« o delovanju možganov čista manipulacija (zabaven je zaključni kader, ko Franci Kek pospravlja kuliso sončnega zahoda z drevesom, ki je prej služila za dokazovanje »senzacionalističnega« delovanja možganov), toda ves ta kvaziznanstveni instrumentarij, »edukativno« podprt celo z animacijo, pretirano obremenjuje zračno, lahkotno linijo filma. Čeprav je njegova parodična vrednost nedvomna.

Veliko bolj je dokumentarec v skladu s svojim komičnim žanrskim zastavkom, ko demonstrira oblike medijske manipulacije. Prikazuje to, kar sicer vsi vemo, da obstaja, toda eno je vedeti, drugo pa je videti, in to razliko sta avtorja odlično vnovčila. Njun model razkrivanja je uporaben za ves globalizirani svet, toda

če sta vanj položila slovensko zgodbo, je ta pač na komičen način izpostavila Slovenijo. In njene predsedniške volitve jeseni 2007. Vedeli smo, da se je obešenjaška kandidatura Arturja Šterna iztekla v potegavščino s snemanjem filma, nismo pa (vsi) vedeli, kako učinkovita je bila. Že samo dejstvo, da so medijske hiše tako sistematično pošiljale novinarje (resda v glavnem mlade in razpoložene za neumnosti) na njegove teatralične tiskovne konference, govori o zmešnjavi kriterijev (pravzaprav o zatajeni sli po senzacionalizmu), ko pa vidimo, kako resno je POP TV poročala o slehernem Šternovem vnaprej zrežiranem prdrcu (da ne govorimo o joških Jasmine Ržen, ki pridejo v dokumentarcu prav na različne načine), je to lep primer razkrivanja strukturne bede komercialnih televizij.

Keku in Anzeljcu se je na trnek, ki sta ga vrgla v medijsko mlako, vsekakor ujela dovolj velika riba, da je njuna bistra domislica bogato poplačana in film dostojno argumentiran, za Arturja Šterna pa je treba reči tole: če je svoj strašni inteligenčni kvocient (menda 156) kdaj porabil za kaj pametnega, je bil to trenutek, ko je pristal na ponudbo, da odigra predsedniškega kandidata. Po zaslugi vseh treh (tudi omenjena Jasmina in Sašo Đukić sta prispevala po neskrornih močeh) je Gola resnica prvovrstno gradivo za študij novinarstva (in v tem smislu identičen s filmom Češke sanje izpred štirih let, ki se na enako duhovit način ukvarja z medijsko manipulacijo).

Avtorja sta osnovno raziskavo o tem, kako nevarno podrto je razmerje med medijsko produkcijo resnic/laži in njihovo kupljivostjo v pretirano zaupljivi, se pravi medijsko preparirani javnosti, podprla še z testiranjem na terenu, med »ljudstvom«, spet seveda s skrito kamero. Za osnovno sporočilo ta dodatek ni več nujen, je pa seveda zabaven (in Franci Kek je imel, v policijski uniformi in brez nje, še eno priložnost, da je razgrnil svoj dar za komiko) – kolikor ni tudi žalosten. Kar vidimo v Goli resnici, seveda ni priložnost za slabo voljo, za dobro pa tudi ne. Gre za zabavno domislico, ki zabavnost neopazno prerašča.